

beth bijzonder ontsteld is over de populaire vraag die indruist tegen een eeuwenoude traditie en diepgewortelde opvatting over de vorstelijke soevereiniteit. Van alle evenementen rond de dood van Diana is misschien wel het droge feit dat uiteindelijk de Union Jack halfstok boven Buckingham Palace moet hangen, nog het meest geladen. Midden in de jaren zeventig kon Foucault nog schrijven dat 'la représentation du pouvoir est restée hantée par la monarchie. Dans la pensée et l'analyse politique, on n'a toujours pas coupé la tête du roi'. Charles was toen nog niet met Diana gehuwd en de Britse monarchie hield zich nog verre van de media (een slim devies voor wie minstens een schijn van soevereiniteit wil simuleren, een devies dat ook lange tijd door ons eigen vorstenhuis werd gevolgd, maar tegenwoordig steeds meer door hilarische demonstraties van dierenliefde en andere trivia getart wordt – Prins Laurent deze zomer tegen ons aller Chantal Pattyn op Torhout/(Werchter): 'ik heb alle platen van The Prodigy'). Maar de dood van een net niet onthoofde Diana (de airbags werkten zo uitstekend dat ze haast ter plekke stikte), de commotie die haar overlijden met zich meebracht en de houterige manier waarop de Windsors erop hebben gereageerd, hebben uiteindelijk 'le roi' onthoofd. Niet Diana is op 31 augustus 1997 gestorven, maar de Koning. Niet alleen beschikt de koning niet langer soeverein over leven en dood, maar bovendien blijkt dat hij kan sterven als gevolg van een ongeval dat één van zijn subjecten overkomt. Op een

andere populaire eis – de postume teruggave aan Diana van haar titel van Royal Highness (HRH) – is Koningin Elisabeth niet ingegaan. Diana was hoe dan ook een koningin, zo liet haar broer Earl Spencer tijdens de begrafenisplechtigheid goed verstaan, of ze die titel nu droeg of niet.

Nu de ster definitief in de plaats van de vorst is gekomen, kunnen we het begrip soevereiniteit beter helemaal opblazen. Er zijn alleen nog krachten die op veelvuldige wijze op elkaar inwerken. De crash die leidt tot de dood van Prinses Diana is de schuld van de paparazzi die worden opgepakt voor ondervraging die een tour de force is van Frankrijk om op goede voet te blijven met Groot-Brittannië dat boos is op Koningin Elisabeth die zoals gepland blijft vertoeven op Balmoral in Schotland dat binnenkort een referendum houdt over verregaande autonomie dat sommige Vlamingen weer doet dromen over een Europa van de regio's die soevereiniteitsfantasmen koesteren in het tijdperk van de globalisering waarin een crash in Hong Kong leidt tot een crash op Wall Street en uiteindelijk toch weer niet. Feiten en ficties werken op elkaar in, niets staat nog op zich, ieder wordt door zijn eigen fictie achternagezet en blijkt uiteindelijk zelf zijn eigen fictie achterna te hollen. Zullen we dan toch maar een videodagboek bijhouden om de ficties met de harde feiten te weerleggen? Laten we dan wel voorzichtig zijn: niet iedereen begrijpt immers hoe video werkt. Dat heeft het

echtpaar Arousseau-Wolters tot zijn scha en schande ondervonden. Magda, over hun SM-video diaries, in Humo: 'Het probleem met die video's is dat de pauzes er niet op staan. De privé-sessies duurden gemiddeld zes uur: van tien uur 's avonds tot vier uur 's ochtends. Vooral voor mij als slavin was dat fysiek enorm zwaar en uitputtend. Daarom werden er veel en lange pauzes ingelast: op een kwartier SM volgde een pauze van een half uur. Maar dan werd ook de videorecorder stilgezet, natuurlijk.'

Tekeningen: Gerlinde en Jessa Bekker

Boekenlijst:

- James Elkins, *The Object Stares Back. On the Nature of Seeing*. Shimon & Shuster, 1996.
- Michel Foucault, *Histoire de la sexualité I. La volonté de savoir*, Gallimard, 1976.
- Bill Gates, *The Road Ahead*, Penguin, 1995.
- Danny Ilegems, 'De zweep erover: Humo sprak met de SM-rechter en zijn vrouw.' In: Humo 2997/42, 7 oktober 1997
- Camille Paglia, *Diana Regina*. In: *Camille Paglia, Vamps and Tramps*, Viking, 1995.
- Renée Römkens, *Het slachtoffer als januskop*. In: Renée Römkens & Sietske Dijkstra (Ed.), *Het omstrede slachtoffer. Geweld van vrouwen en mannen*, Ambo, 1996.
- Xandra Schutte, *Holy Di*. In: *De Groene Amsterdammer* van 3 september 1997.
- Joan Smith, *The Frog Princess*. In: Joan Smith, *Mysoginies*, Faber & Faber, 1989.